

Zkrácená evaluační zpráva gymnázia Přírodní škola za rok 2019/2020

Vzhledem k okolnostem, epidemie covid 19 a současně stěhování školy do nových prostor a Ortenově náměstí, jsme obvyklou podobu evaluační zprávy zkrátili a omezili se jen na popis průběhu tohoto náročného školního roku.

Průběh školního roku 2019/2020

Školní rok by zpočátku ve znamení přípravy na stěhování školy, zvláště s ohledem na to, že v září bylo sice jasné, že ve stávajících prostorách nebudeme moci zůstat, ale nové prostory se zatím nepodařilo zajistit. V tomto školním roce neprobíhaly maturitní, ani přijímací zkoušky. Měli jsme novou primu – třída omikron (21 žáků), které jsme se chtěli speciálně věnovat.

Zahájili jsme tradičním pětidenním putováním, tentokrát Západními Beskydy a Hostýnskými vrchy. V rámci výjezdu proběhl i přechodový rituál do vyššího stupně studia pro třídu ný (kvinta).

Začátkem září kromě běžné výuky probíhalo dokončování expedičních prací z projektu Expedice Tepelsko 2019. Studenti ve věkově smíšených skupinách tvořili postery, textové zprávy a prezentace shrnující průběh a výsledky výzkumných prací. Seznam témat/skupin je uveden v další části této zprávy. Taktéž si skupiny připravovali workshopy navazující na výzkumné téma, které by mohly realizovat v rámci prezentací na školách.

Ty proběhly ve dvou dnech v říjnu a uskutečnily se na ZŠ Mnichovice, ZŠ Strossmayerovo náměstí, ZŠ Mníšek pod Brdy, Gymnázium a obchodní akademii Kralupy nad Vltavou, ZŠ a gymnázium svatého Augustina v Krči, ZŠ Otevřeno v Benátkách nad Jizerou.

Koncem září se ve Svatém Janu pod Skalou uskutečnil třídní adaptační kurz nových žáků primy. Na jeho přípravě a organizaci se kromě vyučujících podíleli i starší studenti.

V říjnu se uskutečnil zájmový výjezd do CERNu, Astronomického ústavu a environmentálního centra OSN a Ženevy, který byl spoluorganizován ČAS a kterého se zúčastnilo 35 studentů ze všech ročníků kromě primy. Exkurze byly propojeny s výukou, resp. Plnění podmínek v různých předmětech (především fyzika, zeměpis, chemie).

V listopadu se uskutečnil tematický výjezd do Jizerských hor (chata Zvonice). Studenti pracovali ve věkově smíšených skupinách. Tématem bylo hospodaření lidí v krajině, struktura a fungování státní správy a samosprávy na úrovni obcí. Realizovalo se především formou simulační hry „Soutěžíme o titul vesnice roku.“ Součástí programu, který byl koncipován především outdoorově, byly i dvě přednášky externího hostí, dobrovolnická lesní brigáda spojená s besedou s lesníkem, celodenní výlet ad. Na akci se projevil pokles motivace některých starších studentů a jejich vztahu ke škole, klesající ochota pomoci, zapojit se do společných aktivit apod. Celkově byl ale výjezd úspěšný a zvláště ze strany mladších ročníků hodnocen jako velmi dobrý.

V listopadu jsme vrstevnickým způsobem připravili a realizovali kurz první pomoci pro dětskou i dospělou veřejnost. Proběhl v Salesiánském centru a kromě výkladově – nácvikových workshopů byl jeho součástí simulační závod. Akce se zúčastnilo kolem 30 našich studentů + 70 frekventantů z řad veřejnosti.

Během podzimu došlo k posunu jednání stran nové budovy školy – ve spolupráci s MČ P8 a ředitelem ZŠ Lyčkovo náměstí se podařilo domluvit možnost přesídlení školy do nově zrekonstruovaných prostor v Pernerově ulici v Karlíně (bohužel jen na jeden rok).

Během předvánočního týdne proběhl tradiční výjezd kvinty (ný) do Vídně. Na programu bylo setkání se dvěma partnerskými školami, programy v historickém centru i návštěva muzeí a vánočních trhů. Bohužel v době akce došlo k narušení kázně (konzumace alkoholu po večeři), které jsme návazně museli řešit se studenty i rodiči. V této souvislosti se výrazně projevil již zmíněný pokles motivace a vstřícnosti některých starších studentů ke škole i jejím programům.

Od září do podzimu proběhlo celkem 7 veřejných představení divadelní hry věnované životu a dílu mladého terezínského redaktora Petra Ginze Návštěva z pravěku. Na její realizaci se podíleli studenti ze všech ročníků kromě primy. Představení proběhly v Brně, Benátkách nad Jizerou a v Kladně. V prosinci pak v Praze za účasti zahraničních hostů (GB, USA) v rámci mezinárodního festivalu GiDo se vrací domů, věnované odkazu hudebního skladatele Gideona Kleina. V jeho rámci naši studenti a vyučující vystoupili také na dvou koncertech a sympoziu věnovaném využití tématu umělecké tvorby v terezínském ghettu ve výuce v různých typech škol v Česku i zahraničí.

V lednu 2020 se uskutečnil tradiční výjezd celé školy na chatu Vesmír v Orlických horách. V jeho rámci byla ve čtyřech dnech realizována příprava několika uměleckých projektů – divadelních, filmových i výtvarných. Prima ve spolupráci se zájemci z vyšších ročníků nacvičovala novou hru se zpěvy Podzimní příběh, odehrávající se v roce 1989. Zbývající dny byly věnovány zimním radovánkám – sjezdovému a běžeckému lyžování.

Na „umělecký výjezd“ navázala akademie Přírodní školy v Salesiánském divadle ??? , kde byly s velkým úspěchem představeny všechny čtyři studentské a jeden učitelský divadelní projekt i některé výtvarné výstupy. Záznam představení je k dispozici ve webovém archivu školy. Financování pronájmu divadelního sálu proběhlo v rámci nového fundraisingového projektu, který pod dohledem supervizora realizovali sami studenti.

Během února se celosvětově začala zhoršovat situace s šířením nového typu koronaviru. To se v Evropě výrazně projevilo během jarních prázdnin koncem února 2020, kdy se objevilo velké ohnisko infekce v severní Itálii. Řada českých škol zakázala dětem, které se z těchto oblastí vracely docházet 2 týdny do školy. My jsme se po zvážení situace rozhodli postupovat standardním způsobem, což znamenalo, že pokud po kontaktování příslušné hygienické stanice nebylo dětem, resp. jejich rodinám nařízeno zůstat v karanténě, mohly do školy přijít. Rovnou jsme ale výrazně zvýšili hygienická opatření (mj. desinfekce, která již v té době nebyla běžně dostupná, vyrobil v rámci školního projektu kolega chemikář podle návodu WHO).

První týden března proběhl podle normálního rozvrhu a plánu, v úterý se ještě podařilo zrealizovat veřejný koncert v Maiselově synagoze (v rámci programu ŽMP) věnovaný výročí likvidace Rodinného tábora v Osvětimi- Birkenau. V pondělí 9.3. pak ještě proběhlo s velkým úspěchem divadelní představení Podzimní příběh Žáků primy pro žáky 3. – 7. třídy ZŠ Letohradská (třídy s intuitivní a waldorfskou pedagogikou). 10. března jsme na společném komunitním kruhu školy oslavili 27. výročí jejího založení, kolem deváté hodiny pak přišla zpráva, že všechny školy v ČR jsou od následujícího dne uzavřeny.

Protože situace byla velmi nepřehledná a rychle se měnila, zrealizovali jsme na bázi dobrovolných setkání mimo budovu školy ještě střední sportovní aktivity a ve čtvrtek možnost konzultací

s učiteli ve Stromovce. Zde také došlo k uzavření a doplnění studijních povinností (tzv. podmínek) u žáků, kteří to potřebovali. Na setkání se žáky (málokdo tušil, na jak dlouho poslední) navazovala strategická pedagogická rada, na které jsme řešili formy, metody i obsah distanční výuky, na kterou jsme vzhledem k okolnostem museli přejít.

Bylo rozhodnuto, že výuka na dálku bude probíhat podle běžného rozvrhu hodin, úkoly budou dětem zadávány prostřednictvím systému EDUKIT vždy ve dvoudenních cyklech (tj. po a út a čt a pá). Středu, coby projektový den, jsme nechali volnou s možností doplnění práce za po a út, s doporučením, aby děti strávili středu sportem, výlety apod.

Zpočátku probíhalo pouze zadávání úkolů studentům, postupně bylo distanční studium obohacováno on-line hodinami, které probíhaly prostřednictvím služby Google meet (všichni žáci i učitelé mají v síti svůj účet – mailovou adresu). Při zadávání práce na dálku jsme se snažili, aby tato byla kreativní a nepříliš vázaná na „sezení u počítače“. Proto byly zařazovány i outdoorové aktivity, kreativní úkoly navazující na prožívání aktuální situace, experimenty apod. Protože na jednotlivé úkoly učitelé jednotlivě reagovali (a zpět zase žáci), byla práce pro obě strany (ale hlavně pro vyučující) mnohem náročnější, než běžná prezenční výuka. Z tohoto hlediska se systém EDUKIT neukázal jako příliš vhodný pro průběžnou interakci. Proto různí vyučující zkoušeli i jiné platformy (Google classroom, e-mailly apod.).

Kromě práce vázané na jednotlivé „rozvrhové“ vyučovací hodiny, proběhly v druhé polovině dubna – začátku května čtyři distanční projektové dny. Při práci na některých z těchto projektů mohli pracovat spolu sourozenci (i když studují v různých ročnících) nebo i skupiny žáků (např. v rámci v té době již umožněných vzájemných návštěv apod.). Šlo o projekt zeměpisný (určování zeměpisné šířky podle výšky slunce), fyzikálně – anglický (zábavné experimenty), českého jazyka (fotoreportáž z výletu), biologický a umělecký.

Obvykle každý čtvrtek se konala cca 2 hodinová on line porada pedagogického sboru, kde jsme koordinovali postup distanční výuky, řešili vzniklé problémy jednotlivých žáků apod. (součástí byl pravidelný report třídních učitelů o „jejich“ třídě, rovnou probíhala výměna zkušeností s prací jednotlivých žáků, příp. problémy třídní učitelé navzájem řešili s příslušnými žáky nebo jejich rodiči. Tento postup byl nejen velmi efektivní, ale i lidsky příjemný.

Kromě pedagogické rady proběhla v tomto období také jedna online schůze studentské rady a také dvě společná jednání pedagogické a studentské rady.

Každý den (cca od 15.3. do 24.5.) vyvěšoval ředitel školy na webové stránky školy pozdravy, zamyšlení, povzbuzení pro žáky i učitele, samozřejmě doplněný aktuálními informacemi. Na přípravě některých „slůvek na den“ se podílel i vyučující angličtiny a školní psycholožka. Ta byla studentům, ale i rodičům a vyučujícím k dispozici prostřednictvím telefonu, skypu nebo google meetu.

Kromě distanční výuky a vzdělávacích projektů jsme se snažili žáky zapojit i do dalších aktivit a projektů, které reagovaly na aktuální situaci. Z nejméně významných zmíním šití a předání roušek dětem a zaměstnanců patronátního Dětského domova Pyšely, psaní pohádek a povídek pro děti z DD (mj. v rámci výuky českého jazyka), společná „dálková“ tvorba a podpora pacientům psychiatrické nemocnice v Kosmonosech, telefonická podpora starších studentů seniorům na Praze 7 a další.

Během tohoto náročného období pokračovala jednání o možnosti nájmu prostor pro naši školu. Původně domluvené prostory v Karlíně se ukázaly být nereálné (nájem prostor byl rozporu

s podmínkami poskytnutí dotace, ze které rekonstrukce budovy proběhla), proto byly naší škole MČ P8 nabídnuty prostory v ZŠ Libčická v Čimicích. Bohužel šlo o zcela nouzové řešení, nejen kvůli velmi špatné dostupnosti pro značnou část žáků i vyučujících, ale i to, že prostory nám byly poskytnuty pouze na jeden školní rok. Zároveň probíhalo od ledna 2020 jednání se ZŠ TGM Ortenovo náměstí a MČ P7, jejich dostupnost byla ale bohužel podmíněna úspěšným průběhem rekonstrukce, která se částečně zpomalila vlivem pandemie. Proto se vedení školy rozhodlo podepsat v dubnu smlouvu na pronájem prostor v Čimicích, zatímco ale nadále pokračovalo jednání s P7.

O situaci stran hledání nových prostor i dalších plánů na konec školního roku byli rodiče našich studentů informováni na on line třídních schůzkách v dubnu.

Cca od poloviny dubna probíhal na začátku každého pracovního týdne on line „společné shromáždění“ celé školy. Kromě písničky s kytarou a pozdravů jednotlivých vyučujících zazněly důležité informace k následujícímu týdnu, zprávy od předsedy studentské rady ad.

V návaznosti na rozvolňování protiepidemických opatření jsme přistoupili k nabídce dobrovolných venkovních aktivit pro studenty (samozřejmě při zachování všech v té době obecně platných nařízení). Od poloviny května proběhly dvě dobrovolné procházky spojené s herně – vzdělávacími aktivitami (a nevšedním nadšením ze vzájemného setkání po tak dlouhé době), sobotní cyklovýlet a dobrovolné setkání žáků primy a tercie ve Svatém Janu pod Skalou v posledním týdnu května.

Během června byla distanční výuka kombinována s dobrovolnými venkovními aktivitami (obvykle ve Stromovce a okolí) navazujícími na výuku v předmětech biologie, fyzika, český jazyk a zeměpis a matematika (kdo se jich nechtěl nebo nemohl zúčastnit, dostal analogické zadání na práci doma).

10. června byl poslední termín plnění podmínek v jednotlivých předmětech (viz. ŠVP GPŠ). Jejich splnění (které bylo přizpůsobeno okolnostem a možnostem distanční výuky) bylo předpokladem pro účast na výběrové expedici, která se vzhledem k okolnostem posunula z června na září 2020. Po 10. červnu probíhala výuka „nepodmínkových“ předmětů (tj. matematika, český jazyk, cizí jazyky), která byla kombinována s pestrými nabídkami dobrovolných venkovních aktivit pro žáky (přírodovědná procházka, sportovní, výtvarný a hudební program, cyklovýlet, anglická hra – týmová tvorba hraného filmu) a další. V sobotu 20.6. se uskutečnilo tradiční dobrovolné putování z Prahy na Říp, kterého se zúčastnilo cca 15 žáků.

V posledním celém červnovém týdnu probíhala příprava projektu Expedice po jednotlivých týmech, do kterých se studenti až na výjimky rozdělili on line podle zájmu. Ve středu 24.ve Stromovce jednotlivé skupiny představili svoje výzkumné záměry, metodiku apod. Ve čtvrtek 25.6. proběhly třídní výlety a v pátek 26.6. jsme se společně sešli ve Stromovce a slavnostně zhodnotili a zakončili školní rok a rozdali výroční vysvědčení. Poprvé od roku 1994 dostaly děti kromě známek i slovní hodnocení – celkové od třídního učitele a dílčí od vyučujících jednotlivých předmětů.

Ve středu 25.6. jsme podepsali smlouvu o pronájmu prostor pro naši školu v podkroví ZŠ TGM na Ortenově náměstí. Proto v pondělí 29. a úterý 30. června proběhlo ve stávající budově naší školy (Letohradská 1) balení, úklid a příprava na stěhování. Do dobrovolné pomoci se zapojilo téměř 40 a žáků a cca 10 jejich rodičů.

Od 20. do 23. července proběhla dobrovolná akce – obnova školní naučné stezky v okolí obce Smolotely a poutního místa Maková hora, kterého se zúčastnilo 12 žáků, podporu nám poskytli i rodiče.

27.-30. 7. se v Josefově dole v Jizerských horách uskutečnilo soustředění učitelů a pracovníků školy (Části jednání se zúčastnili i zástupci studentské rady). Kromě tradičního plánování nového školního roku jsme se dlouhou dobu věnovali zhodnocení přínosů (i problémů) období distančního studia. V návaznosti na to jsme si definovali několik „pilířů“, kterými bychom do budoucna rádi posunuli systém a práci naší školy. Jde především o udržení pravidelných porad každý týden (s osvědčeným pravidelným reportem o práci jednotlivých tříd, resp. žáků), větší variabilitu forem při plnění podmínek, důraz na učení činnostmi a samostatnější práci a odpovědnost každého žáka, větší zapojení starších studentů (vč. vrstevnického učení a práce patrona), zmenšení počtu „podmínkových období“ ze čtyř na tři, důraz na slovní hodnocení (vč. postupného odklonu od důležitosti známky), větší důraz na výuku a pobyt venku (vč. běžné „rozvrhové“ výuky jen venku), realizace projektových střed mimo budovu školy ad.

V Praze dne
školy

František Tichý - ředitel